

Uit de pastorie – 23 augustus 2019

Wat achter ons ligt

We kwamen vorige week dinsdag uitgerust terug van vakantie in Luxemburg. Eerst waren we een week samen, hebben we veel gelezen en gewandeld, de tweede week was ook Else bij ons. Bij thuiskomst merkten we dat nood en zorg bepaald geen vakantie kennen. Twee gemeenteleden stierven, het werd eeuwigheid voor hen. Vakantie of niet, we moeten te allen tijde het antwoord van ons hart klaar hebben op de vraag of we zonder verschrikken voor de Heere kunnen verschijnen. Hebben we onze zonden beleden en ons aan Gods genade vastgegrepen? Het bepaalde mijzelf meteen weer bij de hoge roeping om in de Woordbediening jong en oud uit te drijven naar Christus. Wie zonder Christus leeft, zal ook zonder Hem sterven. Voor hoevelen geldt dat? Geldt het u, jou? Met een net en fatsoenlijk leven komen we er niet, zei ds. ten Brinke zondagavond terecht. Wij hebben Jezus nodig!

Ook waren en kwamen er in de vakantie andere (stille) zorgen en noden, zoals in de voorbeden wel bleek. We brengen het alles bij de HEERE. Zou Hij Die het oor geschapen heeft, niet horen? (Ps. 94:9)

Mijn eerste werkdagen na de vakantie waren voor een deel gewijd aan de studentenweek van de Gereformeerde Bond, traditiegetrouw in Elspeet. Het thema was de betekenis van de Heilige Doop. Dat is een thema dat in de theologische opleidingen weinig aandacht krijgt, terwijl de Doop toch bij de basics van het evangelie hoort! Meer en meer wordt mij ook zelf duidelijk dat de Doop alles zegt over de inhoud en de structuur van het leven met de Heere. Waar de Doop onhelder wordt, wordt ook de inhoud van het geloof onhelder, en nog onhelderder wordt de weg waarop we door het vernieuwende werk van de Heilige Geest geleid worden. Kortom: dwaling in leer en leven liggen op de loer als de Doop een stukje franje wordt van ons persoonlijke en kerkelijke leven. We zouden daarom minstens één keer per maand het doopformulier moeten lezen en minstens één keer per dag aan ons voorhoofd moeten voelen. Ik hoop dat de studieweek de studenten goed heeft gedaan en dat de gemeenten waar ze later terecht komen, er de vruchten van mogen plukken.

Gelezen

In de vakantie las ik drie boeken. Het eerste was van Augustinus over de uitleg van de Bijbel, een vertaling van zijn in het Latijn geschreven boek *Doctrina christiana*. In dit boek maakt Augustinus het belangrijke onderscheid tussen genieten en gebruiken. Ons hoogste levensdoel is het genieten van God en alles wat Hij geeft. Wat we op aarde ontvangen, moeten we als middelen gebruiken om van Hem te genieten. Het gaat grondig fout als we van de middelen zelf gaan genieten – dan vergeten we de Heere en plegen we afgoderij. Bij Augustinus merk je zo heel sterk dat ons levensdoel nooit in het aardse, zichtbare leven kan liggen.

Diametraal daartegenover staat het tweede boek dat ik las, *Serotonine* van Michel Houellebecq. Een afschuwelijk boek. Het beschrijft het leven van een nogal depressieve, goedbetaalde ambtenaar in Parijs, en het speelt in het heden. De triestheid druipt aan alle kanten van het boek en van dit leven af. Vaste relaties zijn onmogelijk geworden, je komt in het boek niet één normale, stabiele, blijvende relatie tegen. God is ook compleet afwezig, evenals een moreel kader van welke vorm dan ook. Langzaam maar zeker zie je een verband ontstaan: de afwezigheid van God en de trieste zinloosheid van wat er van het bestaan over is, hangen met elkaar samen. We houden ons hooguit met pillen op de been. In een verrassend nawoord komt God en de barmhartigheid van Christus ineens expliciet ter sprake. Hoe weerzinwekkend het boek op bepaalde pagina's ook is, ik geloof dat het juist daarom een haarscherpe tekening biedt van de mens anno 2019 die precies doet waar Augustinus voor waarschuwde.

Heel andere kost was het boek van Fred van Lieburg over de Synodestad Dordrecht. We kennen de Dordtse Synode vooral van de inhoudelijke kant, het conflict met de remonstranten. Dit boek laat echter de menselijke kant zien: hoe werd de synode georganiseerd, waar sliepen de afgevaardigden uit binnen- en buitenland, welke (huishoudelijke) akkiefietjes deden zich voor? Het boek leest als een trein en soms moet je meer dan glimlachen. Zoals om die Schotse afgevaardigde predikant: hij kwam in Dordrecht aan in een Schotse rok en met rossig lang haar. Degenen die hem ontvingen, raadden

hem aan om, voordat hij naar de Kloveniersdoelen vertrok voor de synodevergaderingen, zijn haar te laten knippen, omdat het anders wel wat weerstand kon oproepen. Waaraan hij dan ook gewillig gehoor gaf. Het deed me denken aan mijn laatste preek voor de vakantie over Paulus in Jeruzalem... Intussen toont Van Lieburg ook met de stukken aan hoezeer de remonstranten het synodale proces steeds weer in de war wilden gooien. Conclusie na het lezen van een boek als dit is toch wel dat er ook in kerkelijke en geestelijke zaken altijd vlees en wereld bij komt. Nooit is iets op aarde zuiver geestelijk. En toch werkt de Heere er doorheen.

Belijdeniscatechese

Op maandag 26 augustus houden we een open en vrijblijvende informatieavond over belijdeniscatechese. Wat is belijdeniscatechese, waarom zou je belijdenis (moeten?) doen, waarvan doe je eigenlijk belijdenis? Dit soort vragen bespreken we. Heb je een verlangen of schroom (maar toch verlangen) in je hart om dit jaar belijdeniscatechese te gaan volgen, wees er dan bij: 19.30 in het HKC. Weet je welkom!

Wat voor ons ligt

Komende zondag hoop ik weer in Elburg voor te gaan. We houden dan voorbereiding op de bediening van het Heilig Avondmaal. Ik weet nog niet waarover de preek zal gaan. Als de meeste vakantiegangers teruggekeerd zijn, hoop ik in de morgendiensten een serie preken te beginnen over het leven en werken van Mozes. Hij is de middelaar van het Oude Verbond. Naast de lessen die we ontvangen uit zijn leven, is er ook de belangrijke vraag hoe we Mozes vanuit het Nieuwe Testament moeten waarderen. In zekere zin staat Mozes tegenóver Christus, de wet tegenóver het evangelie – in zekere zin is Mozes ook de voorloper en een type van Christus. In Hebréeën 11 komt Mozes ook voor in de rij van degenen die onder het Oude Verbond door het geloof hebben geleefd en gehandeld. En we zingen natuurlijk nog steeds de (enige) Psalm van Mozes, de oudejaarspsalm 90. Kortom: boeiende stof!

Op 1 september hopen we de dood des Heeren te gedenken bij brood en wijn. In onze Avondmaalgang belijden we dat we geen ander rustpunt voor ons hart kennen dan het verzoenend lijden en sterven van de Heere Jezus. We belijden ook dat we voor niemand anders verlangen te leven dan voor Hem. We maken deze gang in verootmoediging: we schieten aan alle kanten zo verschrikkelijk te kort – de Heere weet het, wij weten het. En toch maken we deze gang ook in vertrouwen: Uw genade is mij genoeg. Een goede week van voorbereiding toegewenst. Denkt u ook aan het bezinningsuur op zaterdagavond?

In de dankzeggingsdienst lezen we zondag 52 uit de catechismus en daarmee sluiten de leerdiensten aan de hand van dit prachtige leerboekje af. Over het vervolg van de leerdiensten heb ik al wat geschreven, volgens mij, maar daar kom ik nog wel op terug. Rijk gezegende diensten toegewenst!

Ten slotte

Een hartelijke groet uit de pastorie van mijn vrouw en mij,

Uw A.J.M.